

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem (BBTE)
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Politikatudományi Intézet
1.4 Szakterület	politikatudomány
1.5 Képzési szint	alapszak (BA)
1.6 Szak / Képesítés	politológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Demokráciaelmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Bakk Miklós egy. docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Szász Alpár Zoltán tanársegéd						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	köt.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása: 4 tanóra: egyéni tanulmányi óra: 4					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56				
3.8 A félév össz-óraszama	112				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<p>Az akadémiai tisztesség elveivel összeegyeztethetetlen megnyilvánulásokat a Kar belső szabályai tiltják: http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/ illetve: http://www.bbte-politologia.ro/letoltesek.php A plágiumot a tanszék és a Kar 1-es osztályzattal és további szigorú rendelkezésekkel szankcionálja.</p>
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<p>A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhetnek mindazok, akik a szemináriumi órák legalább 75%-án (azaz legalább 9 szemináriumon) részt vesznek.</p>

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>Konkrét helyzetelemzés a politika- és kommunikációtudomány alapvető elveinek, elméleteinek és módszereinek alkalmazása révén</p> <p>Az alapfogalmak adekvát használata a szakmai kommunikáció során</p> <p>Standard eljárások és kritériumok alkalmazása politikai programok értékelésében.</p>
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A kurzus célja megismertetni a diákokkal a demokráciaelmélet általános kérdéseit. Ebben helye van mind az eszmetörténeti, mind a normatív, mind pedig az empirikus-komparatista megközelítésnek, ugyanis létezik a demokráciaelméletnek egy központi törzse, amelynek alapján a demokrácia kérdései többé-kevésbé egységben vizsgálhatók. A kurzus ezt az egységes törzset próbálja körbehatárolni.</p> <p>Kulcsfogalmak: antik demokrácia, politeia, a köztársaság antik fogalma, republikanizmus, városállam, területi állam, egyenlőség, racionalista demokráciafelfogás, realista demokráciafelfogás, pluralizmus, elitek, versengésselvű demokrácia, poliarchia, liberális demokrácia, egyenlőség, társulások (konszociatív/konszociációs/konszociációs) demokrácia, konszenzusos demokrácia, többségi demokrácia, önkormányzás, közvélemény, politikai nyelv, a média policentrizmusa, mediatizált demokrácia, tekintély, vezérdemokrácia, esélyegyenlőség.</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Az elméleti jellegű kérdések és a megvalósulás körülményei közötti összefüggéseket az előadássorozat főleg a demokratizálódás kelet-közép-európai példáin keresztül kívánja bemutatni. A térséggel kapcsolatosan bemutatott komparatista tanulmányok választ próbálnak adni az újabb elméleti-normatív kérdésekre, és hasznos esettanulmányul szolgálnak.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<i>Mi a demokrácia?</i> Etimológiai megközelítés. A demokrácia meghatározásának és értelmezésének kettőségei. Történeti és leíró meghatározás, normatív és empirikus megközelítés, racionalista és realista demokráciafelfogás	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
<i>Az antik demokrácia.</i> Történeti fogalmak és eszmények. Az arisztotelészi örökség.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
<i>Demokrácia a modern korban I.</i> A városállamok demokráciája. Machiavelli. Harrington öröksége.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban

Demokrácia és köztársaság. Rousseau és a francia forradalom demokráciafelfogása.	tása. Az egyes példák interaktív megvitatása	megadott szakmunkákat
Demokrácia a modern korban II. A demokrácia kialakulása Amerikában. Tocqueville az amerikai egalitárius demokráciáról. Republikánus eszmények és az amerikai alkotmány. A jeffersoni és a jacksoni demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Demokrácia és pluralizmus. Demokrácia és szabadság. A liberális demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Demokrácia és közvélemény. A köz és a közügyek. Véleményformálás. Média. Tájékozottság. A demokrácia és a politikai nyelv. A populizmus kérdése.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Demokrácia és részvétel, demokrácia és kormányzás. A közvetlen demokrácia. Népszavazás. Kormányzott vagy kormányzó démosz.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Demokrácia és elitek – Schumpeter demokráciamodellje. Elitek uralma. Választott despotizmus. Szelekció, kontraszelekció. Schumpeter versengő demokráciamodellje.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
A demokrácia morális alapja, legitimitás. Habermas legitimitás-elvű demokráciafelfogása. A demokratikus mentalitás. A részvétel egyenlősége és a legitimitás.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Dahl demokráciamodellje. Eliteszoportok. Poliarchiák.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Sartori demokráciamodellje. A normatív és az empirikus megközelítés összekapcsolása a demokrácia tanulmányozásában.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Lijphart empirikus demokráciamodelljei. A társulásos (konszociatív/konszociációs/konszociációs) demokrácia, demokrácia. Konszenzusos és többségi demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Körösényi demokráciamodelljei. A vezérdemokrácia és az antik orátorok. Visszatérés az antik demokrácia politikafogalmához	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
Újabb értelmezések és definíciók a demokráciáról. Demokrácia és modern közösségek. Az illiberális	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban

demokrácia. Demokrácia és átmenet.	tása. Az egyes példák interaktív megvitatása	megadott szakmunkákat
<p>Könyvészet</p> <p>Dahl, Robert A.: <i>Poliarhiile. Participare și opoziție</i>. Institutul European, Iași, 2000. [PolTud: DAH/TP] [EK:]</p> <p>Hermet, Guy: <i>Poporul contra democrației</i>. Institutul European, Iași, 1998.</p> <p>Lijphart, Arend: <i>Modele ale democrației. Forme de guvernare și funcționare în treizeci și șase de țări</i>. Polirom, Iași, 2000. [PolTud: /] [Jakabffy: B. LIJPHART]</p> <p>Lijphart, Arend: <i>Democrația în societățile plurale</i>. Polirom, Iași, 2002. [PolTud: /] [Jakabffy: B. LIJPHART]</p> <p>Putnam, Robert D.: <i>Cum funcționează democrația?</i> Polirom, Iași, 2001. [PolTud: /] [Jakabffy:]</p> <p>Rose, Richard – Mishler, William – Haerpfer, Christian: <i>Democrația și alternativele ei</i>. Institutul European, Iași, 2003.</p> <p>Sartori, Giovanni: <i>Democrația</i>. Osiris, Budapest, 1999. /Osiris tankönyvek./ [PolTud: SAR/M] [Jakabffy: B:SARTORI]</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A demokráciával kapcsolatos fogalmak: képviselő, választás, legitimitás	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A demokráciával kapcsolatos fogalmak: pluralizmus, pártok, törésvonalak	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A – horizontális – demokrácia megjelenése és alakulása az ókori (görög) városállamokban.	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Demokrácia az itáliai városköztársaságokban.	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok

	információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elszámoltatható áttanulmányozása.
Demokráciafelfogások a modern korban: (tengerentúli) elképzelések a vertikális demokráciáról.	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Elitek és szerepük a demokráciában.	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A demokráciafelfogások alakulása és változása:	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A politikai részvétel és a szavazás értelmezése a <i>populista (rousseau-i)</i> és a <i>liberális (madisoni)</i> demokráciafelfogás szerint	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A demokrácia elemei – Közvélemény és képviselő:	A szeminárium elsősorban olvasó-szeminárium. Célja az előadásokon elhangzott	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok

	információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elszámoltatható áttanulmányozása.
Lijphart demokráciamodellei: a társulási (konszociatív) demokrácia, valamint a konszenzusos és többségi demokrácia.	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A demokrácia modellei Romániában: a valóság számokban kifejezve	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Kulturális megosztottság és demokrácia	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A demokrácia mérése	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Összefoglaló áttekintés	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok

	információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elszámoltatható áttanulmányozása.
<p>Könyvészet: Sartori, Giovanni: <i>Demokrácia</i>. Osiris, Budapest, 1999. /Osiris tankönyvek./ John Dunn (szerk.): <i>A demokrácia. Befejezetlen utazás: Kr. e. 508 – Kr. u. 1993</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995. Navracsics Tibor: Többségi és konszenzusos demokráciák. In: Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): <i>Politika és politikatudomány</i>. Aula Kiadó, Budapest, 2003 Szász Alpár Zoltán: A demokrácia modelljei Romániában: a valóság számokban kifejezve. <i>Magyar Kisebbség</i>, Új folyam, VII. kötet (2002), 3. sz. 237–256</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A demokrácia fogalma segítségével az egyik legátfogóbb fogalmi háló alakítható ki a közélet, a politikai szféra jelenségeinek és főleg azok kapcsolatainak a megértéséhez. Így e fogalmak olyan alapozó segítséget nyújthatnak, amely nagyon sokféle további tanulmányt lehetővé tesznek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A kurzusokon és szemináriumokon szerzett ismeretek felmérése.	Zárthelyi írásbeli dolgozat, mely felméri a hallgatók előadásokon, szemináriumokon és egyéni foglalkozásokon megszerzett tudását.	60%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumi tevékenység folyamatosága és a kapott feladatok teljesítése	A szemináriumi osztályzat a tanárral egyeztetett témájú dolgozat valamint a hallgató aktív részvételének az elbírálása nyomán alakul ki. A BBTE diákjainak jogállását rögzítő szabályzat szerint a szemináriumok minimum 75%-án a részvétel kötelező.	40%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>Szemináriumi követelmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktív részvétel - egy szemináriumi dolgozat elkészítése a tanárral egyeztetett témában <p>Az érdemjegy a következő osztályzatok súlyozott összege:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szemináriumi tevékenység osztályzata: 40%. – vizsga (szóbeli): 60%. <p>Az egyetemi szabályzatok szerint a szemináriumi órák legkevesebb 75%-án a részvétel kötelező.</p>			

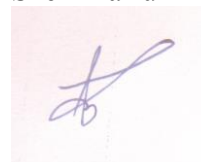
Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2013 szeptember

Ballis

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2013. szept. 30.

